

Rebecka Merkel, Nämndsekreterare
Tfn: 0345-18257
E-post: rebecka.merkel@hylte.se

2023-09-14

2023 ON0054

Ärendebeskrivning - Svar på frågor till grundläggande granskning 2023

Ekonomi och måluppfyllelse

- **Hur ser prognosen ut för helåret?**

Omsorgsnämndens prognos för 2023 visar en negativ avvikelse om – 11 000 tkr

- **Vilka effekter har det skett med de ekonomiska besparingarna enligt prognosen?**

Omsorgsnämnden har beslutat om följande effektiviseringar:

Minskning av ledning, administration med besparing med delårseffekt 2023 1 300 tkr, helårseffekt 2024 2 600 tkr.

2023-06-22 lyftes förslag på effektivisering med en avveckling av organisationen för rehabassistenter med besparing helårseffekt med 2 400 tkr. Ärendet återremitterades till ON 2023-09-28 då beslutet blev att det ska finnas en aktivitetssamordnare inom förvaltningen och då blir det en besparing helårseffekt med 1 800 tkr.

Minska antalet lägenheter till 100 inom särskilt boende, äldreomsorg. En minskning av 24 lägenheter. Besparing helårseffekt 7 000 tkr.

2023-08-29 beslutade Omsorgsnämnden att föreslå kommunfullmäktige besluta om nya taxor inom verksamheten. Ekonomisk konsekvens av beslutet med föreslagna taxe- och avgiftsändringar (exklusive de taxor och avgifter som indexuppräknas) beräknas intäkterna 2024 öka med cirka 1 600 tkr.

Därtill har omsorgsförvaltningen beslutat om åtgärder motsvarande besparing helårseffekt med ca 11 000 tkr med att inte tillsätta vakanta tjänster. Minska hyreskostnader pga uppsägning av kontorslokal på Järnvägsgatan. Avveckla chef i beredskap. Inga externa kostnader för kurser och konferenser. Inte tillhandahålla förfrankade svarskuvert. Endast utbildningar beslutade av förvaltningschef eller ledningsgrupp.

För att säkerställa budget i balans, lagrumskrav samt möta upp ökat behov av insatser inom framförallt omsorg i hemmet/hemsjukvård förbereder omsorgsförvaltningen ytterligare sparåtgärder motsvarande 20-23 mnkr. Omsorgsförvaltningen väntar nu in centrala politiska beslut av mål och medel inför budgetår 2024 med efterföljande direktiv från omsorgsnämnden. Omsorgsnämnden har svårt ur ett kund- och verksamhetsperspektiv få snabba och fulla effekter av de åtgärdsförslag som beslutats då hänsyn måste tas till pågående gynnande beslut.

- **Inom vilka verksamheter finns underskott/ekonomiska utmaningar?**

De största utmaningarna finns inom äldreomsorgen och hälso- och sjukvårdsorganisationen, där demografin med ökningen av antal äldre påverkar omsorgsnämnden. Enligt prognos av ökningen av antal omsorgstagare/patienter fram till 2030 visar att omsorgsförvaltningen kommer ha 145 omsorgstagare/patienter fler än idag. Vilket ger en kostnadsökning med 21 500 tkr. Tillkommer gör ökningen av hälso- och sjukvårdsinsatser pga. God och Nära Vård-reformen och den vårdplatsförskjutning som kommer ske. Dvs att vård ges i hemmet istället för i slutenvården. Vård som blir allt mer avancerad och komplex. När det gäller hälso- och sjukvårdsinsatser så har dessa ökat med ca 32 % de senaste två åren.

Innevarande år har i många avseenden präglats av den pandemi som började 2020 och krigsutbrottet i Ukraina 2022 med en betydligt ökad inflationstakt som resultat. Detta har för omsorgsnämndens verksamheter medfört en ökad sjukfrånvaro och stora kostnadsökningar, bland annat för skyddsmaterial, förbandsartiklar, inkontinensmaterial, drivmedel, kost och tekniska hjälpmedel. En kostnadsjämförelse mellan 2019 samt prognos 2023 avseende drivmedel/reparationer/underhåll av bilar och skyddsmaterial/utrustning har kostnaden ökat från 1 200 tkr till 3 900 tkr respektive 300 tkr till 3 400 tkr.

Utöver detta så har en betydande kostnadsökning skett avseende Heltid som norm där både nyanställda som befintlig personal gått upp i arbetstid, för den skyddstillsyn som gjordes enligt lagen om skydd om olyckor (LSO) där åtgärder var tvungna att göras samt de nya bestämmelserna om att alla medarbetare ska ha minst 11 timmars dygnsvila som påverkat schemalagningen på omsorgsförvaltningen.

Prognosförsämringen från 8 000 tkr till 11 000 tkr beror till stor del på följande nämnda orsaker. Ett sökt statsbidrag om cirka 5 200 tkr erhöles 2 600 tkr, utförd skyddstillsyn på särskilt boende enligt LSO (lag om skydd mot olyckor) innebar nödvändig nyanställning om cirka 500 tkr. De nya bestämmelserna avseende dygnsvila som träder i kraft 1 oktober 2023 har i dagsläget utmynnat i nyanställningar för en kostnad om cirka 1 700 tkr. Därutöver har omsorgsnämnden ökade kostnader för hyrsjuksköterskor och tekniska hjälpmedel om totalt cirka 1 000 tkr.

- **Vilka utmaningar finns för att nå god måluppfyllelse för verksamhetsmål?**

Att inte omsorgsnämnden tilldelas de medel som behövs för att kunna bedriva verksamhet enligt de lagkrav som finns.

Att inte kunna rekrytera medarbetare, varken i antal eller med rätt kompetens för uppdraget.

Intern kontroll och riskanalys

- **Vilka risker har identifierats inom ramen för intern kontroll?**

Intern kontroll 2023:

Kompetensförsörjning – Svårigheter att rekrytera medarbetare med rätt kompetens inom omsorgsnämndens verksamheter.

Genomförandeplaner – Bristar i att upprätta och revidera genomförandeplaner. Målet är att alla omsorgstagare ska ha en godkänd genomförandeplan innan årsskiftet 2023 - 2024. För att dem ska vara godkända krävs att specifika kriterier är uppfyllda.

- **Vilka kontroller har genomförts inom ramen för intern kontroll?**

Till delårsrapport/tertiärrapport 2 har uppföljning av genomförandeplaner skett. Resultatet visar att 39 % har en godkänd genomförandeplan.

- **Vilken analys sker avseende risker kopplat till kritiska verksamhetssystem?**

Att se över så rutiner finns för att jobba ”analogt” om kritiska verksamhetssystem av någon anledning inte fungerar.

Organisation och personalförsörjning

- **Har det skett någon personal- eller organisationsförändring som påverkar verksamheten? Och i så fall hur har det påverkat verksamheten?**

Omsorgsförvaltningen har ställt om till lägsta möjliga bemanningsnivå. Samtidigt påverkar de nya reglerna om 11 timmars dygnsvila, schema och bemanning och detta leder till kostnadsökningar. Allt fler medarbetare väljer att arbeta heltid vilket leder till fler s.k. resurspass som måste användas vid frånvaro. Ett resurspass om dagen som inte används kostar 650 tkr/år. Omsorgsförvaltningen har mellan 18–22 pass per vardag. På helger och nätter används timvikarier för att ersätta frånvaro. På ledningsnivå har det skett omorganisation i form av färre enhetschefer. Tillsammans med HSL-legitimerade har en grupp bestående av undersköterskor med specialistinriktning uppdraget att primärt säkerställa patientsäkerheten men även att utveckla och kvalitetssäkra verksamheterna inom HSL, SOL och LSS. Inom SOL-ansvaret har en serviceorganisation inrättats för att avlasta uppdragen för medarbetarna som arbetar med avancerad omsorg. Ett ”hemtagningsteam” kallat Trygg omsorg är under utveckling för att säkerställa en trygg och hälsofrämjande omsorg vid utskrivning från slutenvården eller vid hemgång efter en vistelse på korttidsenheten.

- **Hur långt har verksamheten kommit med att säkerställa personalförsörjning och framtida behov av kompetens?**

Utbildningsinsatser pågår genom Äldreomsorgslyftet, en pågående vårdbiträdesutbildning genom Kompetenscentrum. Två tillsvidareanställda undersköterskor studerar på sjuksköterskeprogrammet med lön. Myndighetsenheten tar emot socionomstudier genom samarbete med Högskolan Halmstad. Utveckling av introduktionsutbildningen för nya medarbetare samt att ett metodrum iordningställts för praktiska övningar.

Verksamhet

- **Vilka effekter har arbete med digitalisering medfört i verksamheten?**

Viss effekt har uppnåtts genom att medarbetare inte alltid behöver göra fysiska besök som t ex med tillsyn av kamera på natten eller för att ge läkemedel som den enskilde själv kan sköta genom en läkemedelsrobot.

- **Ser man några utmaningar med en ny socialtjänstlag? Behöver man arbeta på ett annat sätt?**

Då det finns två nya lagförslag, dels ny socialtjänst men också en äldreomsorgslag så är det inte ännu analyserat vad det kommer innebära för omsorgsnämnden.

- **Hur fortgår arbetet med ”God och Nära Vård” och hur ser arbetet ut idag?**

Förvaltningschef och enhetschef på omsorgsförvaltningen deltar i de regionala grupperna som finns för God och Nära Vård. I Hylte kommun har arbetet påbörjats genom informationsinsatser där kommunledningsgruppen tagit del av den regionala färdplanen och målbilden. Förvaltningscheferna har fått i uppdrag att utse en kontaktperson inom varje förvaltning som kan ingå i en intern grupp för arbete med god och nära vård. Under hösten kommer det pågå ett arbete inom varje förvaltning att kartlägga vilka insatser som görs redan idag som går att koppla till arbetet med god och nära vård. Kartläggningen ska vara klar i januari 2024. Därefter kommer det tas beslut om hur det interna arbetet ska utformas framåt.

Utmaningar och risker

- **Hur ser nämnden på framtida behov inom LSS t.ex. kompetens och platser?**

Enligt den utredning som är gjord av framtidens behov inom LSS så bedöms det att omsorgsnämnden har balans i antal boendeplatser inom LSS. Däremot ser LSS verksamheterna samma utmaning med personalförsörjningen framöver.

- **Hur arbetar nämnden för att möta ökade behov inom nämndens verksamhet?**

Tillsammans med HSL - legitimerade har en grupp bestående av undersköterskor med specialinriktning uppdraget att primärt säkerställa patientsäkerheten men även att utveckla och kvalitetssäkra verksamheterna inom HSL, SOL och LSS. Inom SOL ansvaret har en serviceorganisation inrättats för att avlasta uppdragen för medarbetarna som arbetar med avancerad omsorg. Ett ”hemtagningsteam” kallat Trygg omsorg är under utveckling för att säkerställa en trygg och hälsofrämjande omsorg vid utskrivning från slutenvården eller vid hemgång efter en vistelse på korttidsenheten. Ett uppdrag finns från omsorgsnämnden att sakra lagrum för HSL/SOL/LSS dvs ha en striktare bedömning vid myndighetsutövningen.

- **Vilka större/väsentliga risker ser nämnden framöver?**

Att inte omsorgsnämnden tilldelas de medel som behövs för att kunna bedriva verksamhet enligt de lagkrav som finns.

Att inte kunna rekrytera medarbetare, varken i antal eller med rätt kompetens för uppdraget.

Övrigt

- **Hur beaktas barnkonventionen vid beslut i verksamheten?**

Omsorgsnämnden arbetar i enlighet med den riktlinje som kommunfullmäktige har antagit. I syfte att uppmärksamma barns bästa och barns rättigheter ska barns bästa beaktas vid alla beslut som berör målgruppen enligt artikel 3 i barnkonventionen. Vilka åtgärder som ska vidtas samt huruvida en bedömning ska ske och omfattningen av densamma beror på arten och beslutets påverkan på barn.

Revisorerna inkom med ytterligare frågeställningar 2023-10-09

Revisorerna har tagit del av protokoll från ON av den 29 augusti 2023 och beslut om nya taxor för 2024. Som en följd av detta vill revisorerna ställa ett antal frågor rörande taxor m.m.

- **Hur har nämnden säkerställt att taxor och avgifter följer självkostnadsprincipen för Trygghetslarm, Matabonnemang, Matportioner?**

Omsorgsnämndens faktiska hyrkostnad av utrustningen för trygghetslarm i ordinärt boende är: 283 kr/månad/larm och 87 kr/månad är en serviceavgift för personalkostnader för installation och larmuttryckningar. Föreslagen taxa för trygghetslarm 2024 är: 370 kr/mån.

Omsorgsnämnden debiteras av Samhällsbyggnadsförvaltningen för alla matleveranser. Den interna kostnaden är högre än den omsorgsnämnden debiterar omsorgstagarna.

ON debiteras 2023: 86 kr/port. Föreslagen höjning till 2024 är en kostnad för omsorgstagaren med 72 kr/portion.

ON debiteras för ett matabonnemang 2023: 5 273 kr/månad. Föreslagen höjning av ett matabonnemang/månad är 4062 kr/mån.

Jörgen Lövgren
Omsorgschef

Lena Borg
Enhetschef